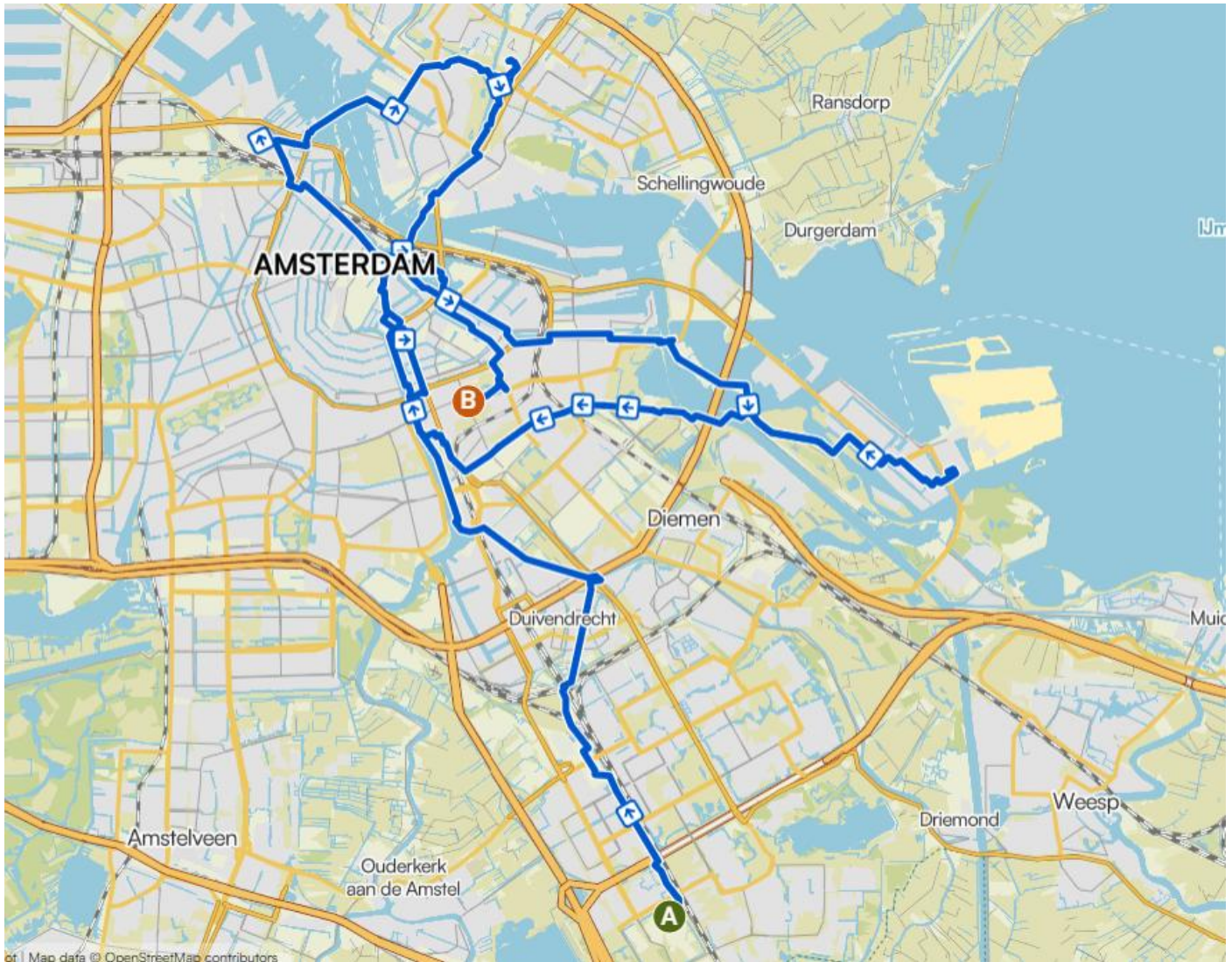

Wandelroute langs architectuur in de stad

ongeveer 50 km, 18 uur

In de architectuur gaat het steeds minder over uiterlijk vertoon en steeds meer over de maatschappelijke en sociale functie van een bouwwerk. Ook tijdens de Dag van de Architectuur (dagen, eigenlijk: 17 en 18 juni) speelt dat thema een rol. Directeur van Arcam Indira van 't Klooster tipt alvast 8 goede voorbeelden.

1. Entree AMC (2022)

Een ziekenhuis is natuurlijk bij uitstek een plek die toegankelijk moet zijn voor iedereen. Bij de bouw van een nieuwe entree van het Amsterdam UMC stond dat dus hoog op de lijst. 'Het vraagt om veel luisteren en uitproberen, maar dan heb je ook wat.' Zoals veel groen met genoeg rustplekken en een loopbrug die je zowel bovenlangs (vanaf het openbaar vervoer) als onderlangs (beschut tegen de regen) kunt betreden.

Meibergdreef 9

2. Jakoba Mulderhuis (2022)

Bij de oplevering van dit nieuwste gebouw van de HvA-campus vorig jaar bleek het lang niet zo gebruiksvriendelijk voor iedereen als gedacht. Ja, er was een lift waardoor je ook met wielen (rolstoel, rollator, kinderwagen) het gebouw in kunt, maar die doet er 10 minuten over en je hebt nog assistentie nodig ook. Even snel een kop koffie halen zit er dan niet in. 'Gelukkig nemen ze de feedback ter harte en zijn ze daar nu keihard mee bezig.'

Rhijnspoorplein 2

3. Booking-gebouw (2022)

Het grote sluitstuk en blikvanger van Oosterdokseiland: het hoofdkantoor van Booking.com. 'Er is hier superveel samengewerkt met verschillende ervaringsdeskundigen: van mensen die prikkelgevoelig zijn tot mensen die niet kunnen zien. Hierdoor is het gebouw dus echt voor iedereen toegankelijk.'

Oosterdokseiland

4. De Warren (2022)

De Warren, de eerste gerealiseerde zelfbouw-wooncoöperatie van Amsterdam, won vorige maand nog de Publieksprijs Amsterdamse Architectuurprijs 2023. Bij deze constructie is de vereniging zelf ontwikkelaar en drager van de hypotheek. Daardoor maakt het inkomen van de individuele bewoners niet uit, wat huisvesting voor veel meer mensen betaalbaar houdt. De woningen blijven altijd eigendom van een stichting en blijven zo ook voor komende generaties binnen bereik. De gemeente streeft ernaar in 2040 minimaal 10% van de woningen via deze constructie te bouwen.

Nydia Ecurystraat 31

5. De Burman (2022)

Een flatgebouw in Oost, deels sociale huur, was toe aan renovatie. Voor veel geld opknappen was een optie, platgooien en opnieuw bouwen ook. Maar niet voor de bewoners, want die zouden in beide gevallen hun betaalbare huis kwijtraken. Ze kwamen daarom met een eigen plan. 'Uiteindelijk is er een etage op de flat gebouwd. Die nieuwe woningen zijn verkocht en met de opbrengst is de renovatie bekostigd.'

Burmandwarsstraat

6. Spaardammerhart (2021)

Amsterdamse School en de Spaardammerbuurt gaan hand in hand. Wie kent Het Schip niet? Toen de voormalige Spaarndammerschool in 2014 werd afgebroken, werd er gevreesd voor de zoveelste gigantische woonflat. In plaats daarvan verrees een appartementencomplex in Amsterdamse School Nieuwe Stijl. 'Dat zie je bijvoorbeeld terug in de typografie van de huisnummers, de poorten en de golfmotieven in de gevel. En het is ook nog eens betaalbaar.'

Krommeniestraat

7. Startblok Elzenhagen (2019)

Van 't Klooster: 'De manier waarop vluchtelingen worden opgevangen, zegt veel over hoe welkom ze zijn. Denk aan de misstanden in Ter Apel, het gebrek aan huisvesting, de lange onzekerheid en wachttijden. In Amsterdam luidde We Are Here de noodklok. Er wordt hard gewerkt aan verbetering, en dat moet ook. Hoe welkom voel je je als je wordt opgevangen aan de randen van de stad in oude en anonieme gebouwen die hier eigenlijk helemaal niet voor zijn gebouwd. Startblok Elzenhagen is een goed voorbeeld. Hier wonen jongeren en statushouders samen in betaalbare, nieuwe woningen met collectieve ruimtes.'

J.H. Hisgenpad

8. Monumenten

Monumenten zijn bij uitstek een manier om ervoor te zorgen dat iedereen zich gehoord en erkend voelt in de stad. Denk aan het Homomonument (1987, Karin Daan) in Westerpark, het Holocaust Namenmonument (2021, Daniël Libeskind en Rijnboutt) aan de Weesperstraat of het Monument ter nagedachtenis aan de vliegtuigramp in de Bijlmer (1996, Herman Herzberger en Georges Descombes) aan het Nellesteinpad. Bij het Slavernijmonument in het Oosterpark, ontworpen door Erwin de Vries en in 2002 onthuld, vindt jaarlijks op 1 juli de Nationale Herdenking Nederlands Slavernijverleden plaats. Dit jaar is het precies 160 jaar geleden dat de slavernij in Suriname en het Caribische deel van het Koninkrijk formeel werd afgeschaft.

Oosterpark

Indira van 't Klooster

Directeur van Arcam. Ambassadeur Architectuur route

Indira van 't Klooster is directeur van Arcam en is verantwoordelijk voor de zakelijke en inhoudelijke koers van het centrum voor architectuur. In Pakhuis de Zwijger presenteert ze talkshow Architecture Now en ze schreef het boek Reactivate now! Vernieuwers van de Nederlandse architectuur.